

## **Patientsäkerhetsberättelse 2011 Postiljonens Äldreboende och Ängsö gruppboende Farsta Stadsdel**

Patientsäkerhetsarbetet består till stor del av vårt lokala kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet bedrivs på våra enheter enligt de rutiner och riktlinjer som vi har i Attendo Care. Arbetet är utformat så att vi på enheten har en kvalitetsgrupp som månadsvis träffas för att gå igenom föregående månads samtliga händelser.

Gruppen består av kvalitetssamordnare, verksamhetschef, sjuksköterska och sjukgymnast/arbetsterapeut samt kvalitetsombud, vilka är representanter från de olika avdelningarna.

### **Ansvarsfördelning:**

#### *Kvalitetssamordnare*

- Leder den lokala kvalitetsgruppen
- Sammanställer statistik
- Skriver protokoll

#### *Sjuksköterska*

Gör den första bedömningen samt individuella åtgärder vid händelser/avvikelser och om verksamhetschef bör informeras. Sjuksköterskan informerar sjukgymnast/arbetsterapeut vid behov

#### *Verksamhetschef*

Har ansvar för att det finns kvalitetssystem samt

- att dessa är kända av medarbetarna
- att man systematiskt arbetar med säkring, uppföljning och utveckling
- att man arbetar med att göra riskanalyser
- att händelserna diskuteras och återkopplas på arbetsplatsträffar

Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret på enheten för patientsäkerhets- och kvalitetsarbetet.

All personal har skyldighet att skriva avvikelser/händelser

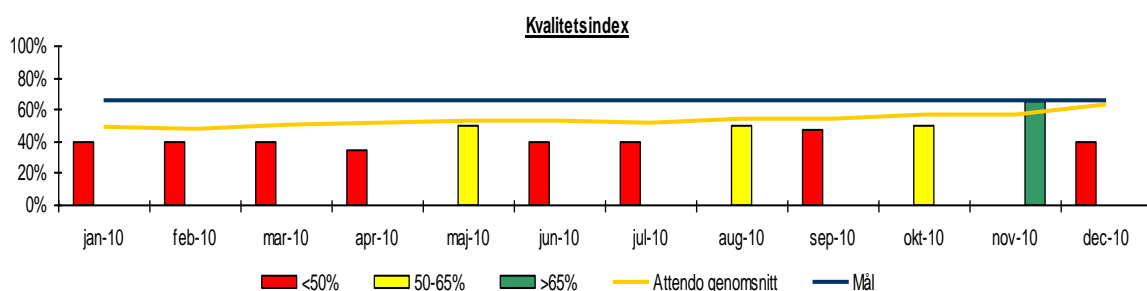
Statistik och minnesanteckningar skickas månatligen till kvalitetsutvecklare/MAS i regionen. Protokollet innehåller kort beskrivning av händelserna, orsak, beslutade åtgärder, ansvarig, datum för uppföljning samt uppföljning från föregående månad. Stor vikt läggs vid att kedjan är komplett. Inte minst att regelbunden uppföljning sker. Kvalitetsutvecklaren sammanställer sedan statistiken och rapporterar till ledningen samt delger stadsdelens MAS. Alla protokoll sparas på enheten och centralt i företaget.

För att utveckla och säkra kvaliteten och patientsäkerheten i verksamheterna har vi skapat ett kvalitetsindex. Indexet är ett instrument som sammanställer ett antal parametrar för att mäta kvaliteten på våra enheter. Delarna som mäts är:

- Händelser/avvikelser
- Särskilda händelser
- Brukarundersökning
- Positiva händelser
- Innovationer och projekt
- Egenkontroll
- Externa granskningar

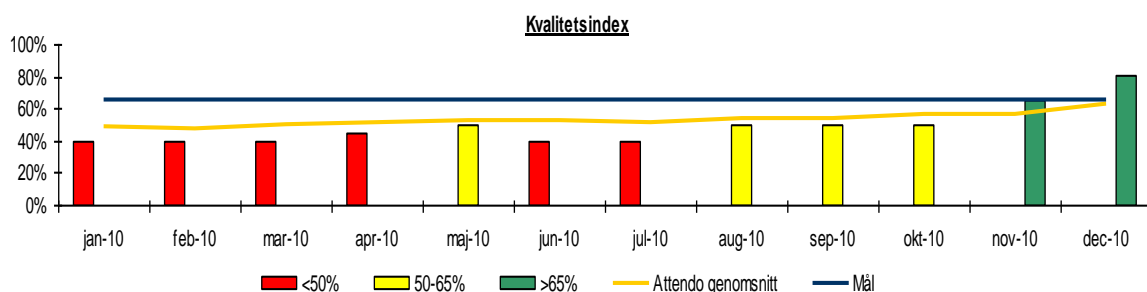
De olika parametrarna är viktade på olika sätt och sammanställs sedan till ett index. Sammanställningen utgörs av månads- och kvartalsrapporter där man kan följa dels de olika delarna och dels det totala värdet på kvalitén i verksamheterna 12 månader tillbaka. Det är lätt att se hur det utvecklas och man kan snabbt sätta in åtgärder om behov finns. Totalt i Attendo Care har index ökat från 48 % i januari till 65 % i december 2010.

## Postiljonen 1



Postiljonen 1 har en sänkning i december pga. en brukarundersökning (närstående) med resultat strax under godkänt. Brukarundersökningen är högst viktad bland parametrarna som mäts (25 % av totala index), därav den kraftiga inverkan på index.

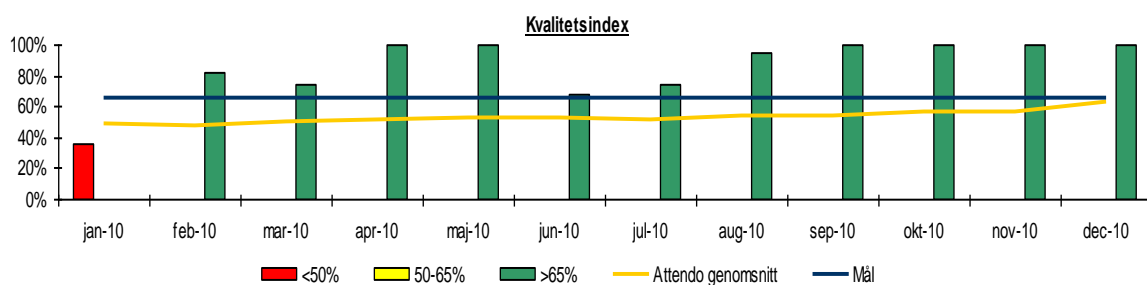
## Postiljonen 2



Postiljonen 2 har ökat från 40% i början på året till 81% i december.

Brukarundersökningen på Postiljonen i december gav ett bra resultat. Anmärkas bör att på Postiljonen 2 var det brukare som svarade på enkäten och på Postiljonen 1 var det närstående. Närståendeundersökningar ger i allmänhet ett lägre resultat än brukarundersökningar.

## Ängsö



Ängsö har under året legat på ett mycket bra resultat. Resultatet har de senaste fyra månaderna legat på 100 %.

Verksamheterna har sammanställt infektionsregistrering kvartalsvis till MAS där man kunnat se eventuella återkommande infektioner samt få en bild av hur antibiotikaanvändningen ser ut. Det har inte varit några särskilda infektioner på Ängsö gruppboende eller Postiljonens Äldreboende. På Postiljonen ligger andelen kateterbärare på snittet i Stockholm och Ängsö har inga kateterbärare. Detta enligt statistik från Vårdhygien.

Ordination av antibiotika vid urinvägsinfektion hos vårddagare med kateter har minskat på Postiljonen från att de första kvartalen legat kraftigt över snittet till att ligga långt under. Detta pga. ökad medvetenhet hos läkare och sjuksköterskor om vikten av att vara restriktiv i förskrivningen.

Stor vikt har lagts på att ha en hög följsamhet till hygienrutinerna. Detta kommer att mätas och följas upp under februari 2011.

Sjuksköterskor har vid varje kvartal gått igenom aktuella delegeringar för omvårdnadspersonal gällande hälso- och sjukvårdsuppgifter. Inför varje delegeringsbeslut har gjorts en noggrann och professionell bedömning som har innefattat ett kunskapstest.

MAS går varje kvartal igenom delegeringarna för att säkerställa att de sker på ett säkert sätt. Varje månad görs kontroll av de avvikelser som gäller delegerade uppgifter, hur de dokumenteras, åtgärdas och följs upp.

Delegeringsförfarandet sker på ett patientsäkert sätt på båda enheterna.

Egenkontroll genomförs årligen på alla Attendos enheter. I den ingår en omfattande kontroll av Hälso- och sjukvården. Kontrollen genomfördes senast vid övertagandet av entreprenaden på Postiljonen i oktober 2009. Resultatet av granskningen av hälso- och sjukvården var 67 %.

På Ängsö genomfördes kontrollen senast i februari 2010 då hälso- och sjukvården hade resultatet 95 %.

Ny kontroll kommer att genomföras i februari både på Ängsö och Postiljonen och resultatet delges förvaltningen. Målet för och gränsen för godkänt på dessa är 95 %.

För att delge och involvera våra närstående i patientsäkerhetsarbetet beskriver och diskuterar vi vårt kvalitetsarbete på våra närståendemöten. Vid behov kontaktas närstående vid individuella händelser/avvikelser.

### Statistik händelser/avvikelser 2010

Händelse/avvikelse	Postiljonen 1 49 brukare	Postiljonen 2 47 brukare	Ängsö gruppboende 14 brukare
<i>Läkemedel</i>			
Glömt att signera	3	16	5
Ej överlämnat läkemedel	24	26	15
Felmedicinering	3	8	0
Dosavvikelse	0	1	4
Felinformation	0	3	1
<i>Fall</i>			
Ingen skada	60	113	15
Skada ej sjukhusvård	13	14	2
Sjukhusvård	4	6	0

### Vidtagna åtgärder för att öka patientsäkerheten

Under året har det inte inträffat några allvarliga avvikelser som Lex Maria på Ängsö gruppboende eller Postiljonens Äldreboende.

Riskbedömningar gällande fall, trycksår och malnutrition har genomförts på alla brukare.

Eventuella åtgärder har diskuterats under daglig rapportering och följts upp på kvalitetsmöte.

Chefer och kvalitetssamordnare har gått utbildning i risk- och händelseanalys under året. Metoden har vidareutvecklats av Kvalitetsavdelningen på Attendo och anpassats för äldreomsorgen. Som utgångspunkt har Socialstyrelsens metod för Riskanalys och Händelseanalys använts 2009-126-120. Händelseanalys kommer att genomföras på alla allvarligare händelser och riskanalys kommer att göras vid alla större förändringar i verksamheten. För att enheterna ska kunna lära av varandra läggs avidentifierade risk- och händelseanalyser ut på Attendos interna hemsida.

### Mål och Resultat 2010

#### Ängsö Gruppboende

Mål för 2010 var att minska antalet händelser gällande läkemedelshantering vilket har uppnåtts genom systematiskt arbete och uppföljning. Åtgärderna har varit information till delegerade medarbetare och mer frekvent kontroll och uppföljning. Händelserna har från 2009 till 2010 minskat med 88 %.

Även fallen har minskat med 39 % genom regelbundet kvalitetsarbete och fallpreventionsarbete.

Projektet Vårdarsång som under året har drivits med hjälp av beviljade anslag från Socialstyrelsen har visat sig ha lugnande effekt på de äldre i vissa omvårdnadssituationer. Vårdarsången har även bidragit till social samvaro och gemenskap mellan brukare.

Projektet har skett i samarbete med Mälardalens högskola. Eva Göthell, forskare vid Mälardalens högskola, som har medverkat i projektet, disputerade 2003 med en avhandling inom området vårdarsång. Hon upptäckte då bland annat att när vårdare sjöng för eller tillsammans med personer med demenssjukdom, förbättrades deras tal och aggressivt beteende försvann. Forskningen har visat att sång ger bättre tal- och tankeförmåga, får personer med demenssjukdom att röra sig smidigare och förbättrar förmågan att utföra många handlingar.

Personalen har fått utbildning i Vårdarsång av en sångpedagog. Brukare och närstående har deltagit i projektet Vårdarsång.

## Postiljonens äldreboende

Mål för 2010 var att förbättra informationsöverföringen samt upprätta bättre samverkansrutiner för att öka patientsäkerheten. Detta mål har uppnåtts bland annat genom att sjuksköterskor nu i större utsträckning arbetar med gemensamma rutiner och att deras samarbete nu fungerar bättre. Kontinuerliga sjuksköterskemöten har också bidragit till att man utvecklar enheten

Åtgärderna har varit:

- Flytt och hopslagning av 4 sjuksköterskeexpeditioner till 2
- Tydliga rapportrutiner mellan olika yrkeskategorier
- Kontinuerliga sjuksköterskemöten 1 gång/månad
- Omvårdnadsmöten 1 gång/ månad

Antalet fall har under året legat jämt fördelat över månaderna. Det var under ett par månader ett högre antal fall, detta relaterat till brukare med hög och känd fallrisk. Alla åtgärder var vidtagna och målet var då att förhindra skada i så stor utsträckning som möjligt.

Läkemedelavvikelser låg något högre under augusti och september. Åtgärder vidtogs och avvikelserna sjönk efter detta.

Jeanette Wahlberg  
Verksamhetschef

Ursula Grönroos  
Verksamhetschef

Maria Ekelund Dannert  
Medicinskt ansvarig sjuksköterska